

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
PAOLO MENGOTZI
esitatud 21. detsembril 2016¹

Kohtuasi C-17/16

Oussama El Dakkak
Intercontinental SARL
versus

Administration des douanes et droits indirects (tolli- ja kaudsete maksude amet)

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Cour de cassation (kassatsioonikohus, Prantsusmaa))

Eelotsusetaotlus — Euroopa Liitu sisse toodava või liidust välja viidava sularaha kontrollimine —
Määrus (EÜ) nr 1889/2005 — Artikli 3 lõige 1 — Deklareerimiskohustuse ulatus —
Liikmesriigi lennujaama rahvusvahelise transiidi ala

I. Sissejuhatus

1. Käesoleva kohtuasja ese on Cour de cassation'i (kassatsioonikohus, Prantsusmaa) esitatud eelotsusetaotlus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1889/2005 ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha kontrollimise kohta² artikli 3 lõike 1 ja määruse (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad),³ artikli 4 lõike 1 tõlgendamise kohta.

2. See taotlus esitati kohtuvaidluses, milles on Oussama El Dakkak ja äriühing Intercontinental SARL (edaspidi „Intercontinental“) vastandatud tolli- ja kaudsete maksude ametile (Prantsusmaa) seoses nõuetega hüvitada kahju, mis tekkis väidetavalt selle tagajärjel, et see haldusasutus arestis O. El Dakkakil Roissy-Charles-de-Gaulle'i (Prantsusmaa) lennujaamast läbisõidul kaasas olnud sularahasummad põhjusel, et ta oli jätnud need deklareerimata.

3. Selle kohtuasja keskne küsimus on, kas määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikega 1 kehtestatud kohustus, et „[i]ga [Euroopa Liitu] sisenev või [liidu]st lahkuv füüsiline isik, kellel on kaasas sularaha 10 000 EUR väärtuses või rohkem“, peab kaasasoleva summa deklareerima selle liikmesriigi pädevatele asutustele, mille kaudu ta liitu siseneb või liidust väljub, kehtib ka kolmandast riigist pärit lennureisijatele, kes jäävad pärast lennuki pardalt maha tulemist enne teise kolmandasse riiki suunduva lennuki pardale minemist liikmesriigi lennujaama rahvusvahelise transiidi alale.

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — ELT 2005, L 309, lk 9.

3 — ELT 2006, L 105, lk 1. Määrus tunnistati alates 11. aprillist 2016 kehtetuks ja asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrusega (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT 2016, L 77, lk 1).

II. Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

4. Äriühing Intercontinental tegi O. El Dakkakile ülesandeks viia lennukiga Roissy-Charles-de-Gaulle'i lennujaama kaudu USA dollareid (USD) Cotonoust (Benin) Beirutisse (Liibanon).⁴

5. 9. detsembril 2010 kontrollisid tolliametnikud O. El Dakkaki transiidi ajal selles lennujaamas Beirutisse suunduva lennuki pardaleminekusillal. Toimikust nähtub, et kontrolli käigus teatas O. El Dakkak, et tal on kaasas sularaha, ja esitas Benini tollile tehtud deklaratsiooni. Tolliametnikud palusid tal neile järgneda ja raha ülelugemisel tuvastati, et tal oli lisaks 3900 eurole sularaha summas 1 607 650 USA dollarit⁵.

6. O. El Dakkak paigutati tolli kinnipidamiskohta ning seejärel uuris tema juhtumit eeluurimiskohtunik tolliseadustiku⁶ artiklis 464 ette nähtud kapitali deklareerimise kohustuse täitmata jätmise ja pettuse varjamise tõttu. Tolli- ja kaudsete maksude amet pani tal kaasas olnud summad tolliseadustiku artikli 465 II punkti⁷ alusel hoiuruumi ning seejärel pitseeris need kinni.

7. Cour d'appel de Paris (Pariisi apellatsioonikohus, Prantsusmaa) eeluurimiskolleegium tühistas 11. mai 2011. aasta kohtuotsusega kogu menetluse eeskirjade eiramise tõttu ja andis korralduse pitseeritud vahendid tagastada. Toimikust nähtub, et menetlus otsustati tühistada põhjusel, et O. El Dakkaki oli hoitud 7 tundi 45 minutit tolliametnike käsutuses väljaspool igasugust õiguslikku raamistikku, kuigi nii pikk aeg ei olnud vajalik; et see algne menetlus oli õigusvastane ja et selle tühistamisega kaasnes kõikide sellest paratamatult tulenevate hilisemate aktide tühistamine.

8. Pädev asutus teatas 2. aprilli 2012. aasta kirjaga O. El Dakkakile, et ta maksab välja arestitud eurod ja arestitud USA dollarite eurodeks konverteerimise vahetusväärtuse, millest on maha arvatud proportsionaalses summas käitluskulud.

9. O. El Dakkak ja Intercontinental esitasid Tribunal d'instance d'Aulnay-sous-Bois'le (Aulnay-sous-Bois' esimese astme kohus, Prantsusmaa), seejärel Cour d'appel de Paris'le (Pariisi apellatsioonikohus) nõude neile tekitatud kahju hüvitamiseks, väites, et tolli- ja kaudsete maksude ametil ei olnud alust väita, et O. El Dakkak on rikkunud deklareerimiskohustust, sest viimasel seda kohustust ei olnud.

10. Toimikust nähtub, et Cour d'appel de Paris's (Pariisi apellatsioonikohus, Prantsusmaa) väitis O. El Dakkak, et määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikega 1 ja seda ülevõtvate Prantsuse õigusnormidega ette nähtud deklareerimiskohustus kehtib ainult isikutele, kes ületavad liidu välispiire. Määruse nr 562/2006 artikli 4 sõnastusele tuginedes väitis O. El Dakkak, et niisugune piiriületamine toimub ainult siis, kui isik ilmub piiriületuspunkti ja läbib selle, ning et kuna Prantsusmaa poolt Roissy-Charles de Gaulle'i lennujaama puhul deklareeritud piiriületuspunkt asub rahvusvahelise transiidi ala väljapääsukohas, ei ületa sellel alal viibiv isik seda piiriületuspunkti üldse ega siseneги seega liidu territooriumile.

4 — Toimikust nähtub, et raha toimetati edasi sõidautode turustamisele spetsialiseerunud äriühingu Intercontinental tarnijale tasumiseks.

5 — Tolli- ja kaudsete maksude amet oma seisukohtades O. El Dakkaki kassatsioonkaebuse kohta, nagu ka Prantsuse valitsus oma kirjalikes seisukohtades Euroopa Kohtus märkisid, et O. El Dakkaki deklaratsioon Beninile oli tehtud ainult 983 000 dollari suuruse summa kohta.

6 — See artikkel oli põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis sõnastatud järgmiselt: „[f]üüsilised isikud, kes kannavad Euroopa Liidu liikmesriiki või Euroopa Liidu liikmesriigist pärit rahasummasid või väärtpabereid ilma krediitiasutuse või rahandus- ja finantsseadustiku artiklis L. 518-1 nimetatud asutuse või teenuse vahendusega, peavad need deklareerima kindlaksmääratud tingimustel“. Artikli R152-6 I punkti esimeses lõigus on sätestatud: „[...] määruse [...] nr 1889/2005 [...] artiklis 3 ette nähtud deklaratsiooni ja Euroopa Liidu liikmesriiki viidavate või sellest riigist pärit rahasummade või väärtpaberite deklaratsiooni [...] esitavad kirjalikult füüsilised isikud enda või teise isiku nimel tolliasutusele hiljemalt Euroopa Liitu sisenemise või sealt väljumise või Euroopa Liidu liikmesriiki või niisugusest riigist edasi toimetamise ajal“.

7 — Tolliseadustiku (põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis) artikli 465 I punktis on ette nähtud, et „[a]rtiklis 464 ja [...] määruses [...] nr 1889/2005 [...] ette nähtud deklareerimiskohustuste täitmata jätmise eest karistatakse rahatrahviga summas, mis võrdub veerandiga summast, mille suhtes õigusrikkumine või õigusrikkumise katse toime pandi“. Selle artikli II punktis on ette nähtud: „[k]ui tolliametnikud tuvastavad I punktis nimetatud õigusrikkumise, paigutavad nad kogu rahasumma, mille suhtes on õigusrikkumine või õigusrikkumise katse toime pandud, hoiuruumi kolmeks kuuks, mida saab pikendada [...] kokku kuni kuue kuuni“.

11. Kuna Cour d'appel de Paris (Pariisi apellatsioonikohus, Prantsusmaa) jättis O. El Dakkaki apellatsioonkaebuse 25. märtsi 2014. aasta kohtuotsusega selles punktis rahuldamata, esitas ta kassatsioonkaebuse.

12. Neil asjaoludel otsustas Cour de cassation (kassatsioonikohus, Prantsusmaa) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõiget 1 ning määruse nr 562/2006 artikli 4 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kolmanda riigi kodanikul, kes viibib lennujaama rahvusvahelise transiidi alas, ei ole määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikest 1 tulenevat deklareerimiskohustust, või vastupidi nii, et tal on see kohustus, sest ta ületas [liidu] välispiiri ühes piiripunktis, nagu on nähtud ette määruse nr 562/2006 artikli 4 lõikes 1?“

III. Õiguslik analüüs

13. Cour de cassation (kassatsioonikohus, Prantsusmaa) soovib oma eelotsuse küsimusega sisuliselt teada, kas reisija, kes jääb pärast kolmandast riigist saabunud lennuki pardalt maha tulemist ja enne teise kolmandasse riiki suunduva lennuki pardale minemist liikmesriigi lennujaama rahvusvahelise transiidi alale – s.o alale, mis asub pardalemineku ja pardalt maha tulemise kohtade ning migratsiooni- ja tollikontrollipunktide vahelisel alal –, on ületanud liidu välispiiri määruse nr 562/2006 tähenduses ja peab sellest tulenevalt täitma määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikega 1 ette nähtud deklareerimiskohustust.

14. Eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub eeldusest, et mõistet „liitu sisenemine“ määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõike 1 tähenduses tuleb tõlgendada määruse nr 562/2006 artikli 4 lõike 1 mõistet „piiride ületamine“ silmas pidades.

15. Olen nagu Prantsuse valitsuski arvamusel, et see eeldus on ekslik.

16. Määrus nr 562/2006 võeti vastu EÜ asutamislepingu artikli 62 ja eelkõige selle lõike 1 ja lõike 2 punkti a alusel, millega Euroopa Liidu Nõukogu volitati võtma meetmeid selleks, et ühelt poolt tagada igasuguse piirikontrolli puudumine isikute suhtes ELi sisepiiride ületamisel ja teiselt poolt kehtestada normid ja kord, mida tuleb liikmesriikide välispiire ületavate isikute kontrollimisel järgida. Seevastu määrus nr 1889/2005 võeti vastu EÜ artikli 95 alusel, millega on ette nähtud liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise meetmed, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine, ning tollikoostööd käsitleva EÜ artikli 135 alusel.

17. Kuigi mõlemad õigusaktid aitavad kaasa sama, EÜ artiklis 14 sätestatud eesmärgi elluviimisele, nimelt sisepiirideta ala rajamisele, mille ulatuses on tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine, on neil nende kummagi õiguslike aluste kohaselt kaks eset ja eesmärki: esimeses määratletakse isikute üle piiri liikumise ühised eeskirjad Schengeni *acquis'* ühtlustamiseks ja edasiarendamiseks⁸ ning teisega kehtestatakse liitu sissetoodava või liidust väljaviidava sularaha kontrollimise süsteem, et täiendada direktiivi 91/308 rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta⁹.

8 — Vt eelkõige määruse n°562/2006 põhjendused 3, 4 ja 5.

9 — EÜT 166, L 1991, lk 77; ELT eriväljaanne 09/01, lk 153. Direktiiv tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiviga 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT 2005, L 309, lk 15), mis omakorda asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiviga (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT 2015, L 141, lk 73).

18. Seepärast ei tule määruses nr 1889/2005 esitatud mõistete tõlgendamisel silmas pidada määruses nr 562/2006 esitatud mõisteid. Euroopa Kohus ei ole seega käesoleva kohtuasja raames kohustatud otsustama mõiste „piiride ületamine“ tõlgendamise üle määruse nr 562/2006 tähenduses.

19. Sellest tulenevalt tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimus ümber sõnastada nii, et sellega soovitakse sisuliselt teada, kas määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikes 1 ette nähtud deklareerimiskohustus kehtib ka kolmanda riigi kodanikule põhikohtuasja asjaoludel, ja tõlgendada mõistet „liitu sisenemine“ selle õigusnormi tähenduses selle sõnastuse, ülesehituse ja mõtte ning selle akti süsteemi ja eesmärkide põhjal, millesse see õigusnorm kuulub.

20. Kui arvesse võtta ainult selles õigusnormis kasutatud terminite tavalist tähendust, siis näib, et nimetatud mõiste tähistab füüsilise isiku liikumist territooriumilt, mis ei ole liidu osa, territooriumile, mis on liidu osa.

21. Kuna käesoleva kohtuasja puhul on liidu ruum piiritletud aluslepingute territoriaalse kohaldamisalaga, nagu on määratletud nimelt ELL artiklites 52 ja 355¹⁰, toimuks niisugune liikumine siis, kui see isik ületab füüsilises mõttes liikmesriigi geograafilise piiri, sisenedes liikmesriigi territooriumile, millele on kohaldatavad aluslepingud. Selle tõlgenduse põhjal tuleb isikut, kes nagu O. El Dakkak suundub pärast kolmandast riigist pärit lennuki pardalt maha tulemist liikmesriigi territooriumil asuva lennujaama rahvusvahelise transiidi alale (nagu on eespool täpsustatud) ja jääb sinna kuni kolmandasse riiki suunduva lennuki pardale minekuni, käsitada kõnealuse õigusnormi tähenduses liitu sisenenuna, isegi kui ta ei ole piirikontrollipunkti läbinud.

22. Mõiste „liitu sisenemine“ võib aga tähistada ka geograafilisest piiriületamisest erinevat juriidilist mõistet. Nagu rõhutas kohtujurist Fennelly oma ettepaneku punktis 24 kohtuasjas komisjon vs. nõukogu (C-170/96, EU:C:1998:43), tuleb tegelikult eristada kahte piiriületamise aspekti. Esimene on riigi territooriumile sisenemine füüsilises mõttes, ilma et toimuks tingimata piirikontrollipunkti läbimist, teine on territooriumile sisenemine piirikontrollipunkti läbimise juriidilises tähenduses.

23. Seepärast võiks arvestada, et isik, kes on ületanud liikmesriigi geograafilise piiri, siseneb liitu vaid siis, kui ta saab selleks loa piirikontrollipunkti läbimise ajal. Selle tõlgenduse järgi ei saa käsitada isikut, kes on O. El Dakkaki olukorras, liitu *sisenenuna* kõnealuse õigusnormi tähenduses.

24. Kumba tõlgendust tuleb õigeks pidada?

25. Esimese kasuks räägib lisaks määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõike 1 sõnastusele see, et selles määruses ei ole lennujaama transiidialad selles artiklis ette nähtud deklareerimiskohustuse kohaldamisalast sõnaselgelt välja jäetud.

26. Ent lennujaama rahvusvahelised transiidialad kuuluvad selle liikmesriigi territooriumi hulka, kus need asuvad, ja isegi kui mõõnda, et neil on eriline õiguslik staatus, ei ole need „seadusetud“ alad, mis on nimetatud riigi õigusliku ja haldusliku kontrolli all. Selle kohta võib olla huvitav märkida, et sisserände valdkonnas tunnustab Prantsuse Vabariik õigusliku fiktsiooniga niinimetatud ootealadele¹¹,

10 — Euroopa Kohus täpsustas 15. detsembri 2015. aasta kohtuotsuses komisjon vs. nõukogu (C-132/14–C-136/14, EU:C:2015:813, punktid 75–77), et kui sellesisuline täpsustus puudub, siis tuleb teisese õiguse akti territoriaalne kohaldamisala kindlaks määrata ELL artiklite 52 ja 355 kohaselt.

11 — Välismaalaste riiki sisenemist ja riigis viibimist ning varjupaigaõigust käsitleva seadustiku (code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, edaspidi „CESEDA“) artikli L221-1 esimese lõigu kohaselt „[v]älismaalast, kes saabub Prantsusmaa territooriumile [...] õhuteed pidi ja kellel ei ole lubatud Prantsusmaa territooriumile siseneda või kes taotleb riiki vastuvõtmist varjupaigaõiguse alusel, võib hoida ootealal, mis asub [...] lennujaamas, nii kaua, kui on rangelt vajalik tema lahkumiseks, ja kui ta on varjupaigataotleja, kontrollimiseks, et teha kindlaks, kas tema taotlus ei ole ilmselgelt põhjendamatu“.

mis hõlmavad lennujaamade rahvusvahelisi transiidialasid, teatava territooriumivälise staatuse¹². See ei takista aga, nagu täpsustas Prantsusmaa Cour de cassation (kassatsioonikohus), et isik, kes on paigutatud ühele nendest aladest, asub tegelikult Prantsusmaa territooriumil ja tema suhtes kohaldatakse Prantsuse õigusnorme¹³.

27. Seda, et rahvusvahelised transiidialad ei jää territooriumilt välja, rõhutas muuseas – nagu tuletab meelde Prantsuse valitsus oma kirjalikes seisukohtades – Euroopa Inimõiguste Kohus 25. juuni 1996. aasta kohtuotsuses kohtuasjas Amuur vs. Prantsusmaa (ECLI:CE:ECHR:1996:0625JUD001977692, punkt 52), milles selle kohtu poole pöörduiti küsimusega, kas 4. novembril 1950 Roomas allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikliga 5 on kooskõlas, et teatavat hulka Somaalia varjupaigataotlejaid „hoitakse“ Roissy-Charles-de-Gaulle'i lennujaama „ootealal“. Käesolevas kohtuasjas avaldab muide seisukohta selle poolt, et nimetatud transiidialad ei ole territooriumivälised, ka Prantsuse valitsus, kes rõhutab, et Roissy-Charles-de-Gaulle'i lennujaama rahvusvaheline transiidiala kuulub Prantsusmaa territooriumile ning sellel kehtib Prantsuse õigus ja liidu õigus.

28. Määruse nr 1889/2005 ettevalmistavad materjalid omakorda annavad selle määruse artikli 3 lõikes 1 ette nähtud deklareerimiskohustuste kohaldamisala tõlgendamise kohta vaid vähe viiteid.

29. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekus tollikoostöö abil rahapesu vältimise kohta (edaspidi „määruse ettepanek“),¹⁴ mis põhines algselt ainult EÜ artiklil 135, oli artiklis 1 ette nähtud, et deklareerimiskohustus kehtib igale füüsilisele isikule, kes siseneb „ühenduse tolliterritooriumile“¹⁵ või väljub sealt, sealhulgas selle territooriumi osadel, millel ei kohaldata direktiivi 91/308, mida määrusega nr 1889/2005 täiendati – nagu näeme üksikasjalikumalt hiljem. Määruse ettepaneku artikli 2 kohaselt mõeldi „ühenduse tolliterritooriumi“ all selles ettepanekus nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92¹⁶ artikli 3 lõikes 1 osutatud liikmesriikide territooriumi.

30. Ent viide liidu tolliterritooriumile lubab arvestada, et komisjon pidas silmas pigem välispiiride ületamise geograafilist aspekti ja et määruse ettepanek pidi vähemalt esialgu hõlmama ka olukordi, kus asjaomane isik suundub liikmesriigis asuva lennujaama rahvusvahelisele transiidialale. Komisjon täpsustas muide oma määruse ettepanekule lisatud aruandes¹⁷ nõukogule, et „sularaha liikumisele“ liidu tolliterritooriumil, nagu ka nendel territooriumiosadel, mida direktiiv 91/308 ei hõlma, „kehtib põhimõtteliselt deklareerimiskohustus“.

12 — CESEDA artikli L221-2 esimeses lõigus on täpsustatud, et „[o]oteala piiritleb pädev haldusasutus. See ulatub pardalemineku ja pardalt maha tulemise kohtadest punktideni, kus toimub isikute kontrollimine“.

13 — Cour de cassationi (kassatsioonikohus) (1. tsiviilkolleegium) 25. märtsi 2009. aasta kohtuotsus nr 08-14.125, kus on Paris-Charles de Gaulle'i lennujaama ootealale paigutatud alaealise kohta otsustatud, „et Cour d'appel (apellatsioonikohus), kes märkis, et noor X..., eraldatud alaealine, peeti tema Prantsusmaa territooriumile saabumisel Roissy-Charles-de-Gaulle'i lennujaamas kinni ja võeti vahi alla, sest ta püüdis politseikontrollist kõrvale hoida; seejärel paigutati ta vahistamisaja lõpus lennujaama ootealale, oleks pidanud iseenda tuvastatud asjaoludest järeldama, et asjaomane isik viibis Prantsusmaa territooriumil, nii et eraldatud alaealine, kellel on Iraagi kodakondsus, oli tingimata ohuolukorras, mille tõttu oli nõutav, et lastega seotud asju arutav kohtunik määraks tsiviilseadustiku artiklis 375 ja järgmistes sätestatud kaitsemeetmed“. Vt Klötgen, P. *La frontière et le droit, esquisse d'une problématique*, *Scientia Juris*, 2011, lk 45 jj. Niisuguste „ootealade“ haldamine on muide pärvinud küllaltki kriitikat inimõiguste kaitse ühendustelt, vt Anafé 20. jaanuari 2016. aasta aruanne, mis on kättesaadav aadressil <http://www.anafe.org/spip.php?article317>.

14 — KOM(2002) 328 (lõplik).

15 — Määruse ettepaneku artikli 1 lõike 1 esimene lõik oli sõnastatud järgmiselt: „Igaüks, kes siseneb ühenduse tolliterritooriumile või väljub sealt ja kellel on kaasas sularaha summas 15 000 eurot või rohkem, on kohustatud selle deklareerima käesolevas määruses kindlaksmääratud tingimustel“ [Siin ja edaspidi on viidatud määruse ettepanekut osundatud mitteametlikus tõlkes].

16 — 12. oktoobri 1992. aasta määrus, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307) ja mis tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 450/2008, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik) (ELT 2008, L 145, lk 1). Määruse ettepaneku põhjenduses 10 oli selgitatud, et „[m]is puutub kohaldamisala geograafilisse piiritlemisel vastavalt asutamislepingu sätetele ja eelkõige selle artikli 299 lõigetele 3, 4 ja lõike 6 punktile c, siis direktiivi 91/308/EMÜ ei kohaldata teatavatele Euroopa riikidele või territooriumidele [...]“, ja et seepärast tuli „olla tähelepanelik rahapesuriski suhtes, mida kujutavad need riigid ja territooriumid, ning näha nende suhtes ette erikord“ [mitteametlik tõlge]. Nii oli määruse ettepaneku artikli 1 lõike 1 teises lõigus ette nähtud, et: „Iga füüsiline isik, kes siseneb ühenduse nendele tolliterritooriumi osadele või väljub nendest, kus direktiiv 91/308/EMÜ ei ole kohaldatav, ja kellel on kaasas sularaha summas 15 000 eurot või rohkem, on samuti kohustatud täitma nimetatud deklareerimiskohustust.“

17 — 25. juuni 2002. aasta aruanne, KOM(2002) 328 (lõplik), vt punkt 2, kommentaar artikli 1 kohta.

31. Määruse nr 1889/2005 heakskiitmise menetluse käigus nõukogu aga kohandas muudatusega selle akti geograafilist ulatust. Ta märkis nimelt oma muudatusettepanekule lisatud selgitustes, et „lābipaistvuse huvides reisijate jaoks ja selleks, et hōlbustada mēāruse kohaldamist pādevate asutuste poolt, tuleks sularaha liikumiste kontrolli teha hetkel, kui fūisiline isik siseneb ūhenduse territooriumile vōi vāljub seal“¹⁸ [mitteametlik tōlge].

32. Kui mōista lābipaistvusega seotud kaalutlusi, millest nõukogu juhindus – kuna mōiste „ūhendusse sisenemine“ vahetu viitega EŪ artiklile 299, mis oli sel ajal kohaldatav, on kergemini mōistetav kui mōiste „ūhenduse tolliterritoorium“, mida tuleb pealegi mōista, pidades silmas mēāruse ettepaneku artikli 1 lōike 1 teises lōigus tehtud tāpsustusi – on selgelt keerukam kindlaks teha raskusi, mis oleksid vōinud nõukogu sõnul „pādevatel asutustel“ esineda, kui komisjoni tekst oleks vastu vōetud ilma muudatusteta. Kuna nimelt mēāruse ettepanekus ette nāhtud kontrolle pidid pōhiliselt tegema liikmesriikide tolliasutused, kelle puhul tuleb eeldada, et nad on liidu tolliōiguse mōistetega hāsti tuttavad, nāib loogiline arvestada, et nõukogu ei pidanud silmas nende territooriumide kindlakstegemise ūlesannet, millel kehtib deklareerimiskohustus. Kas ta mōtles raskusi, mis oleks vōinud nendel asutustel esineda transiidireisijate kontrollimise tagamisel, kelle puhul tuli arvestada, et mēāruse ettepaneku pōhjal kehtib deklareerimiskohustus ka neile? Ettevalmistavad materjalid ei vōimalda seda kinnitada – ega muide seda vālistada –, kuid kui see oleks nii olnud, oleks vōinud loogiliselt oodata mēāruse nr 1889/2005 lōplikus tekstis sõnaselget tāpsustust, millistele reisijatele deklareerimiskohustus kehtib, mis aga nii ei ole.

33. Mēāruse ettepaneku geograafilise ulatuse muutmine oli lisaks tingitud nõukogu soovist tagada direktiivi 91/308 ja tulevase mēāruse paralleelne geograafiline kohaldamine.

34. Need kaks ōigusakti on tegelikult omavahel tihedalt seotud.

35. Mēāruse nr 1889/2005 vastuvōtmine otsustati sularaha piiriūleste liikumiste mōju direktiivi 91/308 kohaselt tehtavate kontrollide tōhususe mōōtmiseks koostatud niinimetatud Moneypenny raporti¹⁹ tulemuste alusel. Nimelt tuleneb selle mēāruse pōhjendusest 2, nagu ka selle artikli 1 lōikest 1, et mēāruse eesmärk on *tāiendada* nimetatud direktiivi sätteid liitu sisse toodava vōi liidust vālja viidava sularaha liikumiste kontrollimise ūhtlustatud eeskirjade kehtestamisega.²⁰

36. Elemente, mis vōivad aidata mēāruse nr 1889/2005 artiklis 3 sätetatud deklareerimiskohustuse ulatust kindlaks mēārata, vōibki järeldada nende kahe ōigusakti vahelisest seosest.

37. Direktiiv 91/308, mis pōhineb EMŪ asutamislepingu artikli 57 lōike 2 esimesel ja kolmandal lausel ja artiklil 100 A, kehtestas krediidasutustele, finantseerimisasutustele ja teatavatele juriidilistele vōi fūisilistele isikutele kohustused, mis hōlmasid teenusepakkujate poolt tehtavate tehingute kontrollimist 15 000 eurost suuremas summas tehingute puhul. Selle pōhieesmärk oli vāltida finantssūsteemi ārakasutamist kuritegelikul teel saadud tulu rahapesuks, mis vōis ohustada selle sūsteemi stabiilsust ja usaldusvārsust ja soodustada organiseeritud kuritegevuse kasvu ūldiselt ja eelkōige uimastiāri kasvu.²¹ Direktiivi eesmärk oli koordineerida liikmesriikide tegevust selles valdkonnas, et vāltida ohtu, et liikmesriigid vōtavad vastu meetmeid, mis vōivad olla vastuolus siseturu vāljakujundamise eesmārgiga, ning selleks, et tagada tōhusam vōitlus rahapesu vastu, mis toimub sageli rahvusvahelisel tasandil.²²

18 — 18. jaanuari 2005. aasta ūhine seisukoht nr 14843/04, mille nõukogu vōttis vastu eesmārgiga vōtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu mēārus ūhendusse sisse toodava vōi ūhendusest vālja viidava sularaha kontrollimise kohta, punkti 3 alapunkt a.

19 — Nõukogu 7. septembri 2000. aasta dokument 9630/2/00. „Operatsiooni Moneypenny“ lasid liikmesriikide tolliteenistused käiku 1999. aasta septembrist 2000. aasta veebruarini ūle 10 000 euro suuruste sularaha summade piiriūlese liikumise järelevalveks ja kontrollimiseks, et kontrollida, kas need liikumised vōisid oma ulatuselt iseenesest ohustada nende kontrollide tōhusust, mida teevad finantseerimisasutused rahapesu vastu vōitlemiseks.

20 — Veel teisi viiteid direktiivile 91/308 on eelkōige mēāruse nr 1889/2005 pōhjendustes 5, 9 ja 11, nagu ka artiklites 5 ja 6.

21 — Vt eelkōige pōhjendused 1, 2 ja 3.

22 — Vt eelkōige pōhjendused 2 ja 6.

38. Meetmed, mis olid selles direktiivis ette kirjutatud, nagu ka praegu direktiiviga 2015/849²³ ja enne seda direktiiviga 2005/60²⁴ ette nähtud meetmed, kuulusid rahvusvahelise koostöö konteksti.²⁵

39. Selles suhtes tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus täheldas 25. aprilli 2013. aasta kohtuotsuses Jyske Bank Gibraltar (C-212/11, EU:C:2013:270), et kuigi direktiiv 2005/60, mis asendati direktiiviga 91/308, oli ette nähtud siseturu tõhusa toimimise tagamiseks, oli selle põhieesmärk siiski vältida rahandussüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamiseks, nagu tulenes nimelt asjaolust, et see võeti vastu, nagu ka direktiiv 91/308, rahvusvahelises kontekstis, et kohaldada ja muuta liidus siduvaks soovitusi, mille on andnud rahvusvaheline rahapesuvastane töökond (FATF)²⁶.

40. Määrusel nr 1889/2005, mis on mõeldud direktiivi 91/308 täiendamiseks, on sama eesmärk. Peale selle võeti see määrus nagu direktiivgi vastu – nagu nähtub määruse põhjendusest 4 – selleks, et rakendada ühte FATFi soovitust, 22. oktoobri 2004. aasta IX erisoovitust sularahakullerite kohta, mis on nüüd pärast 2012. aasta läbivaatamist soovitus 32²⁷.

41. Selle soovituse kohaselt „[peaksid] riikides [...] olema kasutusel meetmed, et tuvastada sularaha ja vabalt kaubeldavate esitaja maksevahendite füüsilist üle piiri kandmist, sealhulgas deklareerimis- ja/või teatamissüsteem“, ja nad „peaksid tagama, et nende pädevad asutused on volitatud blokeerima või kinni pidama sularaha või vabalt kaubeldavad esitaja maksevahendid, mille puhul kahtlustatakse, et need on seotud terrorismi rahastamise, rahapesu või nende aluseks olevate õigusrikkumistega, või mille kohta on esitatud valedeklaratsioon või antud valeinfot.“²⁸ [Siin ja edaspidi on viidatud soovitust osundatud mitteametlikus tõlkes.]

42. Nimetatud soovitust tõlgendavas märkuses on täpsustatud, et see soovitus töötati välja eesmärgiga „tagada, et terroristid ja muud kurjategijad ei saaks rahastada oma tegevust või pesta oma kuritegevusest saadud tulu sularaha või vabalt kaubeldavate esitaja maksevahendite füüsiliselt üle piiri toimetamisega“²⁹. Samas tõlgendavas märkuses on „füüsiline üle piiri toimetamine“ määratletud kui „igasugune sularaha või vabalt kaubeldavate esitaja maksevahendite *füüsiline* ühest riigist teise *sisse toomine või välja viimine*“³⁰.

43. Näib, et kõnealuses soovitus on seega viidatud laiale „sissetoomise“ ja „väljaviimise“ mõistele, mis annab alust mõelda, et selles soovitus väljapakutud deklareerimis- või teatamissüsteemi tuleb kohaldada kohe, kui sularaha või vabalt kaubeldavad esitaja maksevahendid ületavad geograafilise riigipiiri. FATFi dokumendid ei anna minu arvates siiski ühtegi sõnaselget viidet siin käsitletava küsimuse kohta. Raha piiriüleste liikumiste lennujaamade rahvusvahelistes transiidialades kontrolli

23 — Viidatud käesoleva ettepaneku joonealuses märkuses 9.

24 — Viidatud käesoleva ettepaneku joonealuses märkuses 9.

25 — Vt eelkõige põhjendus 7.

26 — Vt punkt 46. FATF on 1989. aastal asutatud valitsustevaheline organisatsioon, mis on volitatud välja töötama norme ja edendama seadusandlike, regulatiivsete ja operatiivsete meetmete tõhusat rakendamist, et võidelda rahapesu, terrorismi rahastamise, relvade leviku ning muude seonduvate ohtude vastu, mis ohustavad rahvusvahelise finantsüsteemi terviklikkust.

27 — Selle soovituse teksti leiab FATFi veebisaidilt

http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF_Recommendations.pdf <http://www.fatf-gafi.org>.

28 — Soovitus on edasi märgitud, et „[r]iigid peaksid tagama, et isikutele, kes on esitanud valedeklaratsiooni või andnud valeinfot kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi. Kui sularaha või vabalt kaubeldavad esitaja maksevahendid on seotud terrorismi rahastamisega, rahapesuga või nende aluseks olevate õigusrikkumistega, peaksid riigid võtma ka meetmeid, sealhulgas seadusandlike meetmeid, mis on kooskõlas soovitusega 4, millega on lubatud see sularaha või need maksevahendid konfiskeerida.“

29 — IX erisoovitust tõlgendava märkuse teksti leiab ka FATFi veebisaidilt eespool 27. joonealuses märkuses märgitud aadressil.

30 — Kohtujuristi kursiiv. 2009. aasta dokumendis „FATFi 40 soovitusele ja 9 erisoovitusele vastavuse hindamise meetodika“ on IX erisoovitusele riikideülese lähenemisviisi raames täpsustatud, et termin „piiriülene“ „viitab liikumistele riikideülese jurisdiktsiooni *välispiiridel*“ (kohtujuristi kursiiv); see dokument on kättesaadav saidil

<http://www.fatf-gafi.org/fr/themes/recommandationsgafi/documents/methodologieevaluationdelaconformiteaux40recommandationsetaux9recommandationsspeciales.html#methodologieevaluationdelaconformiteaux40recommandationsetaux9recommandationsspeciales.html?hf=10&b=0&s=desc> (fatf_releasedate).

korda ei ole käsitletud ka 2010. aasta dokumendis „Uued parimad rahvusvahelised tavad: sularaha ja vabalt kaubeldavate esitaja maksevahendite ebaseaduslike piiriüleste liikumiste tuvastamine ja ennetamine“, mis peaks eeldatavalt andma ülevaate riikidel IX erisoovituse rakendamisel esinevatest raskustest, tuues seejuures näiteks võimalikke lahendusi³¹.

44. Seda arvestades ja nagu väidab Prantsuse valitsus, räägib rahapesu ja piiriülese kuritegevuse vastu võitlemisel toimuva rahvusvahelise koostöö kontekst, kuhu kuulub määrus nr 1889/2005, selle määruse artikli 3 lõike 1 tähenduses mõiste „liitu sisenemine“ laia tõlgendamise poolt ja selles artiklis sätestatud deklareerimiskohustuse kohaldamisala ainult liidu finantsringlusse laskmiseks mõeldud raha piiriüleste liikumistega piiritlemise vastu.

45. Tegelikult on vaieldamatu, et deklareerimiskohustuse laiendamine lennujaama transiitreisijatele aitab kaasa eespool nimetatud eesmärkide saavutamisele rahvusvahelisel tasandil, sest niisugune kohustus on samaaegselt hoiatav meede ja – ühendatult selle juurde kuuluvate kontrollidega – kahtlaste liikumiste tuvastamise meede³².

46. Selles etapis tuleks analüüsida, kas niisugune lai tõlgendamine läheb vastuollu rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooniga, millele kirjutati alla Chicagos (Ameerika Ühendriigid) 7. detsembril 1944.³³

47. Liit ei ole selle konventsiooniga ühinenud ja, nagu on täpsustatud 21. detsembri 2011. aasta kohtuotsuses *Air Transport Association of America jt* (C-366/10, EU:C:2011:864, punktid 57-71), ei ole see konventsioon talle siduv.

31 — Seda 2012. aasta läbivaatamisele eelnevast ajast pärit dokumenti saab vaadata saidil [http://www.fatf-gafi.org/fr/themes/recommandationsgafi/documents/nouvellesmeilleurespratiquesinternationalesdetectionetpreventiondesmouvementstransfrontalier-sillicitesdespecesetdinstrumentsnegociablesauporteur.html#nouvellesmeilleurespratiquesinternationalesdetectionetpreventiondesmouvementstransfrontalier-sillicitesdespecesetdinstrumentsnegociablesauporteur.html?hf=10&b=0&s=desc\(fatf_releasedate\)](http://www.fatf-gafi.org/fr/themes/recommandationsgafi/documents/nouvellesmeilleurespratiquesinternationalesdetectionetpreventiondesmouvementstransfrontalier-sillicitesdespecesetdinstrumentsnegociablesauporteur.html#nouvellesmeilleurespratiquesinternationalesdetectionetpreventiondesmouvementstransfrontalier-sillicitesdespecesetdinstrumentsnegociablesauporteur.html?hf=10&b=0&s=desc(fatf_releasedate)).

32 — Märgin siiski, et komisjon pooldas oma aruandes parlamendile ja nõukogule määruse nr 1889/2005 rakendamise kohta (KOM (2010) 0455 (lõplik)) kulude ja tulude hindamise põhjal määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõike 1 muutmist, et joondada sularaha liikumiste kontrolli menetlused reisijate pagasi kontrollimiseks kehtivate menetlustega, mis on kehtestatud komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1993, L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3), ja mis tunnistati kehtetuks komisjoni 1. aprilli 2016. aasta rakendusemäärusega (EL) 2016/481 (ELT 2016, L 87, lk 24)) artiklites 192, 193 ja 194. Ent niisugune joondamine, mis on soovitatav selleks, et ületada liikmesriikidel esinevaid praktilisi raskusi seoses transiitreisijatega, eeldab, et rahvusvahelistes transiidialades püsivate reisijate süstemaatilistest kontrollidest väljajätmist ja seega deklareerimiskohustuse tühistamist nende jaoks (vt aruande punkt 5). Komisjon märkis selle aruande punktis 3.2, et „[t]ransiitlennureisijatel on sularaha deklareerimise kohustusest esmases ELi sisenemise või viimases ELi lahkimise punktis lennujaamade transiitreisijate infrastruktuuride erinevuste tõttu raske kinni pidada. Transiitreisijate tsoonides on sularaha deklareerimiseks vähe vahendeid või on need väga erinevad ning lendude vahel pole deklareerimiseks piisavalt aega. Samuti on liikmesriikide pädevatel asutustel raske tagada transiitreisijate ühtlustatud kontrollimist. Sellise kontrolli tegemiseks on aega vähe, [...] puuduvad asjakohased kontrollivahendid ning käsi- ja registreeritud pagasit eri kanaleid pidi transportimine takistab neid kontrolle.“ Komisjoni sõnul pooldas määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõike 1 muutmist „sularaha liikumise kontrollimise ekspertide eriprojektrühm“.

33 — *Recueil des traités des Nations unies*, kd 15, lk 295, mida saab vaadata järgmisel aadressil: <http://www.icao.int/publications/pages/doc7300.aspx>.

48. Sellegipoolest on nimetatud konventsiooni ratifitseerinud kõik liidu liikmesriigid ja seda tuleb seega liidu õigusest tulenevate sätete tõlgendamisel arvesse võtta³⁴. Sama kehtib selle konventsiooni lisade kohta, mis sisaldavad rahvusvahelisi norme ja soovitatavat praktikat (Standards and Recommended Practices – SARP),³⁵ mille on vastu võtnud Rahvusvahelise tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) nõukogu³⁶ vastavalt nimetatud konventsiooni artikli 54 punktile 1³⁷ ja mis on seega liikmesriikidele rohkemal või vähemal määral siduv³⁸.

49. Chicago konventsiooni artikkel 22 näeb ette, et „[o]salisriik [...] rakendab [...] abinõusid, et hõlbustada ja kiirendada osalisriikidevahelist lennuliiklust ning vältida õhusõiduki, meeskonna, reisijate ja veoste tarbetut kinnipidamist, eriti immigratsiooni, karantiini, tolli ja vormistust käsitlevate seaduste kohaldamisel“. Selle konventsiooni artiklis 23 on omakorda täpsustatud, et iga osalisriik kohustub „võimaluste piires kehtestama rahvusvahelises lennuliikluses tolli- ja immigratsiooniprotseduurid, mida vastavalt konventsioonile kehtestatakse või soovitatakse“.

50. Chicago konventsiooni 9. lisa (Rahvusvahelised normid ja soovitatav praktika — *Protseduuride lihtsustamine*; edaspidi „9. lisa“)³⁹ võeti vastu nimelt selleks, et täpsustada eespool nimetatud konventsiooni sätetest osalisriikidele tulenevaid kohustusi. Lisa eesmärk on saavutada piiridel toimuvate kontrollide protsessi tõhus juhtimine, püüdes leida õiget tasakaalu turvalisuse ja protseduuride lihtsustamise vahel.

51. Nagu tuletas meelde Prantsuse valitsus, teevad osalisriigid nimetatud lisa 3. peatüki L osa punkti 3.57 kohaselt nimelt otsese transiidi alade loomisega nii, et teisest riigist saabuvatel ja sama lennuga või samal päeval samast lennujaamast väljuva teise lennuga kolmandasse riiki edasi reisivatel reisijatel on koos pagasiga lubatud ajutiselt viibida saabumiskoha lennujaamas, ilma transiitriiki sisenemise piirikontrolli formaalsuste nõudeta. Mõiste „otsese transiidi ala“ on määratletud I peatüki A osas kui rahvusvahelises lennujaamas või selle läheduses rajatud spetsiaalne ala, mis on pädevate ametivõimude järelevalve või otsese kontrolli all ja kus reisijad võivad transiidi ajal või edasilendu oodates peatuda, ilma et neil tuleks esitada taotlust asjaomasesse riiki sisenemiseks.

52. Ent eespool nimetatud punktis 3.57 sätestatud normi sõnastusest endast tuleneb, et see standard käsitleb immigratsioonikontrollide formaalsusi, mille käigus kontrollitakse, kas isikul on osalisriigi territooriumile sisenemist lubav dokument. Seda kinnitab muide järgnev norm (3. peatüki punkt 3.58 L osas), mis kohustab osalisriike piirama reisijate puhul, kes jäävad otsese transiidi alale, otsese transiidi viisa hankimise nõuet miinimumini⁴⁰.

53. Üldisemalt on 9. lisa eesmärk kindlasti transiitreisijatele kehtivaid formaalsusi ja kontrolli maksimaalselt vähendada, samas kui deklareerimiskohustusega kehtestatakse neile põhimõtteliselt mitte ainult aktiivse toimingu kohustus, vaid selle kohustuse täitmise kontrollimine võib pädevatelt asutustelt nõuda, et nad rakendaksid – nagu on ette nähtud määruse nr 1889/2005 artikli 4 lõikega 1 – isikute, nende pagasi ja nende transpordivahendi suhtes kontrollimeetmeid.

34 — Kohtuotsus, 3.6.2008, Intertanko jt (C-308/06, EU:C:2008:312, punkt 52).

35 — Nende õigusaktide vastuvõtmine on ette nähtud Chicago konventsiooni artikliga 37.

36 — ICAO asutati vastavalt Chicago konventsiooni artiklile 43 jj.

37 — Selles sättes on täpsustatud, et rahvusvahelisi norme ja soovitatavat praktikat nimetatakse „otstarbekuse huvides“ „konventsiooni lisadeks“.

38 — Normid on spetsifikatsioonid, mille sisu kajastab seda, mis on tunnistatud *teostatavaks* ja *vajalikuks* rahvusvahelise lennuseaduse teatavate aspektide lihtsustamiseks ja parandamiseks. Nende mittejärgimisest peavad osalisriigid teatama vastavalt konventsiooni artiklile 38. Soovitatav praktika on seevastu spetsifikatsioonid, mille sisu kajastab seda, mis on tunnistatud *üldiselt teostatavaks* ja *väga soovitatavaks*. Osalisriigid püüavad neid konventsiooni kohaselt järgida.

39 — Selle lisa teksti saab vaadata Šveitsi Föderaalse Lennuameti saidil järgmisel aadressil: <https://www.bazl.admin.ch/bazl/fr/home/experts/reglementation-et-informations-de-base/bases-legales-et-directives/annexes-a-la-convention-de-l-organisation-internationale-de-l-av.html>.

40 — Nimelt viisad, mida nõutakse reisijalt, kes saavad rahvusvahelise lennuga ja jätkavad reisi kolmandasse riiki sama lennuga või teise lennuga samast lennujaamast samal päeval. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT 2009, L 243, lk 8), näeb ette kohustuse hankida niisugune viisa „erandina Chicago konventsiooni 9. lisast“ teatava hulga kolmandate riikide kodanikele.

54. Ühelt poolt aga, nagu märkis Prantsuse valitsus oma kirjalikes seisukohtades, ei takista 9. lisa 3. peatüki B osa punkti 1.5 kohaselt selle lisa sätteid kohaldada liikmesriigi õigusakte „vajalikuks“ peetavate kontrollide läbiviimise osas,⁴¹ teiselt poolt on ICAO protseduuride lihtsustamise poliitika eesmärk ka koordineerida 9. lisa eesmärke teiste eesmärkidega, eelkõige rahvusvahelise uimastiäri vastu võitlemise eesmärgiga – mis on määrusega nr 1889/2005 kehtestatud meetmetega taotletavate eesmärkide hulgas –, et leida turvanõuete ja lihtsustamisnõuete vahel õiglane tasakaal.

55. Seepärast näib, et niisugune deklareerimiskohustus, nagu on ette nähtud määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikega 1, laiendatult reisijatele, kes jäävad „otsese transiidi alale“, nagu on määratletud 9. lisas, ei ole vastuolus selle 9. lisa punkti 3.57 standardiga, tingimusel et selle kohustuse täitmiseiga seotud formaalsused ja kontrollid selle kohustuse täitmise kontrollimiseks tekitavad transiitreisijatele võimalikult vähe tüli ega põhjusta tarbetult lennuliikluse hilinemist.

56. Esitatud põhjendusi arvestades leian nii määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõike 1 sõnastuse grammatilise tõlgenduse kui ka selle õigusakti eesmärkide põhjal ja arvestades, et lennujaama transiidilukorrad ei ole nimetatud artiklis sätestatud deklareerimiskohustuse kohaldamisalast sõnaselgelt välja jäetud, et see kohustus kehtib ka reisijatele, kes jäävad pärast kolmandast riigist saabuva lennuki pardalt maha tulemist ja enne kolmandasse riiki suunduva lennuki pardale minemist liikmesriigi – millele kohaldatakse vastavalt ELL artiklile 52 ja ELTL artiklile 355 aluslepinguid – territooriumil asuva lennujaama rahvusvahelisele transiidialale, läbimata piirikontrollipunkti, et saada sellesse liikmesriiki sisenemise luba.

IV. Ettepanek

57. Kõikide eespool esitatud kaalutluste põhjal teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Cour de cassationi (kassatsioonikohus, Prantsusmaa) esitatud eelotsuse küsimusele järgmiselt:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1889/2005 ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha kontrollimise kohta artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et igale füüsilisele isikule, kellel on Euroopa Liitu sisenemisel või liidust väljumisel kaasas sularahas alates summast 10 000 eurot, kehtestatud kohustus deklareerida kaasasolev summa selle liikmesriigi pädevatele asutustele, mille kaudu ta liitu siseneb või liidust väljub, kehtib ka reisijatele, kes jäävad pärast kolmandast riigist saabuva lennuki pardalt maha tulemist ja enne kolmandasse riiki suunduva lennuki pardale minemist liikmesriigi – millele kohaldatakse vastavalt ELL artiklile 52 ja ELTL artiklile 355 aluslepinguid – territooriumil asuva lennujaama rahvusvahelisele transiidialale, läbimata piirikontrollipunkti, et saada sellesse liikmesriiki sisenemise luba.

41 — Märgin muu hulgas, et soovitatav praktika valuuta importimisele või eksportimisele osalisriikide poolt piirangute kehtestamisel on sätestatud 6. peatüki F osa punktides 6.47 ja 6.48.